

Stockholm den 16 maj 2024

Justitiedepartementet
Enheten för migrationsrätt
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L7@regeringskansliet.se

**Remissyttrande över betänkandet Nya regler för
arbetskraftsinvandring m.m. (SOU 2024:15)
– dnr Ju2024/00372**

Med anledning av rubricerat betänkande avger Centrum för rättvisa följande remissyttrande.

**1 CENTRUM FÖR RÄTTVISA TILLSTYRKER
FÖRSLAGET OM UNDANTAG FÖR NYFÖDDA BARN
TILL FORSKARE M.M. (AVSNITT 12.5.3)**

1.1 Centrum för rättvisa tillstyrker utredningens förslag om att nyfödda barn till forskare, EU-blåkortsinnehavare och ICT-tillståndshavare ska få ansöka om uppehållstillstånd inifrån Sverige. Centrum för rättvisa instämmer också i det som Sveriges universitetslärare och forskare (SULF) har fört fram i sitt remissvar om att det är angeläget att förslaget i den här delen träder i kraft tidigare än den 1 juni 2025.

1.2 Utöver de skäl som SULF har anfört i sitt remissvar vill Centrum för rättvisa tillägga att den nuvarande lagstiftningen, på grund av

sin utformning, är rättsosäker och tillämpas godtyckligt. Centrum för rättvisa har företrätt en forskare vars barn har fötts i Sverige och där barnet har fått ett utvisningsbeslut eftersom ansökan om uppehållstillstånd inte gjorts ”före inresan”.¹ Samtidigt har vi erfarit att Migrationsverket, genom en muntlig informell kontakt med nyblivna föräldrar, gett barn möjlighet att resa ut ur landet kort inpå beslutsdagen. Beslut att bevilja uppehållstillstånd har sedan fattats när barnet tillfälligt befunnit sig i utlandet och ansökan har då ansetts ske ”före inresan” i Sverige. Vår erfarenhet visar alltså att ärenden av det aktuella slaget hanteras olika av Migrationsverket, till följd av den otydliga lagstiftningen. Den rättsosäkerheten bidrar inte till att attrahera eller behålla den kompetens som Sverige behöver.

- 1.3 Mot bakgrund av de omotiverade hinder och problem som den nuvarande lagstiftningen orsakar för högkvalificerade personer och deras arbetsgivare är den förändring som utredningen nu föreslår välkommen och bör träda ikraft så snart som möjligt.

2 ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSERNA BÖR FÖRTYDLIGAS FÖR ATT UNDVIKA RETROAKTIV RÄTTSTILLÄMPNING TILL NACKDEL FÖR ENSKILDA (AVSNITT 14.2)

- 2.1 Centrum för rättvisa föreslår att det förtydligas i lagmotiven att det förhöjda lönekravet inte får tillämpas retroaktivt till nackdel för enskilda. Skälen för detta är följande.

---

¹ Läs mer om fallet på vår hemsida: <https://centrumforrattvisa.se/fall/chaitanya-tellapragadas-dotter-mot-migrationsverket/>.

- 2.2 Utredningen föreslår att arbetstillstånd får ges till en utlänning som har ett anställningsavtal, om bland annat lönen uppgår till minst medianlönen för Sverige vid tidpunkten för ansökan. Förslaget innebär en höjning av det så kallade lönekravet. Sedan den 1 november 2023 gäller ett krav på ”god försörjning” som innebär att utlänningens lön ska uppgå till minst 80 procent av medianlönen för Sverige.
- 2.3 För att en utlänning ska få ett förlängt arbetstillstånd gäller sedan tidigare att det även ska göras en bedömning av om förutsättningarna för tillståndet har varit uppfyllda under tidigare tillståndsperioder. Det innefattar bland annat en prövning av om utlänningens lön har uppfyllt lönekravet under tidigare tillståndstid (se t.ex. MIG 2015:11; se numera även bestämmelsen i 6 kap. 4 a § andra stycket 4 utlänningslagen, 2005:716). Av den anledningen är det viktigt att det finns tydliga övergångsbestämmelser.
- 2.4 Den föreslagna höjningen av lönekravet – från 80 procent av medianlönen till 100 procent – föreslås träda ikraft den 1 juni 2025. För ansökningar om förlängning av ett arbetstillstånd, som beviljats före ikraftträdandet, ska, enligt de föreslagna övergångsbestämmelserna, det äldre lönekravet gälla (dvs. 80 procent av medianlönen), om förlängningsansökan har registrerats hos Migrationsverket senast den 1 juni 2026 (se betänkandet s. 35–36).
- 2.5 Centrum för rättvisa anser att innebörden av övergångsbestämmelsen bör förtydligas för att undvika att det förhöjda lönekravet tillämpas retroaktivt till den enskildes nackdel vid prövningar av förlängningsansökningar. Skälet för

det är att vi nyligen har sett flera exempel på att Migrationsverket och migrationsdomstolarna, i avsaknad av tydliga övergångsbestämmelser, tillämpar det förhöjda lönekrav som trädde i kraft i november 2023 retroaktivt på så sätt att en förlängningsansökan kan avslås om utlänningen inte har haft en lön motsvarande det nu gällande lönekravet om 80 procent av medianlönen under *hela tillståndsperioden*, trots att lönekravet trädde i kraft först *i slutet av* tillståndsperioden. Detta innebär alltså att utlänningen måste ha haft en lön motsvarande 80 procent av medianlönen även *innan* det lönekravet trädde i kraft. En sådan retroaktiv rättstillämpning till nackdel för enskilda – som i praktiken kan innebära att en utlänning utvisas med hänvisning till ett lönekrav som rent faktiskt inte gällde under den tidigare tillståndstiden – är inte förenlig med grundläggande krav på rättssäkerhet och bör undvikas.

- 2.6 Migrationsöverdomstolen har ännu inte meddelat prövningstillstånd i något mål som avser tillämpningen av det förhöjda lönekravet som trädde i kraft i november 2023. Det saknas därför vägledande avgöranden beträffande den retroaktiva tillämpningen.
- 2.7 Centrum för rättvisas bedömning är att det även med de nu föreslagna övergångsbestämmelserna inte kan uteslutas att det kan uppstå situationer där en retroaktiv tillämpning av lönekravet aktualiseras. För att undvika detta bör det i lagmotiven förtydligas att det förhöjda lönekravet under inga förhållanden får tillämpas retroaktivt till den enskildes nackdel. Avgörande för bedömningen bör istället vara om den enskilde, vid en helhetsbedömning, har haft en lön som levt upp till det lönekrav

som gällt vid varje given tidpunkt under tillståndsperioden (jfr
MIG 2017:24).

Som ovan,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'F' followed by a long horizontal stroke that curves slightly upwards at the end.

Fredrik Bergman Evans
Chef för Centrum för rättvisa

Föredraget av juristen Natalie Staff